

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ХОРТИЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА АКАДЕМІЯ»
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Факультет мистецтва та дизайну

ДОПУЩЕНО ДО ЗАХИСТУ
Протокол засідання кафедри дизайну
від «__» _____ 2019 року № __
Завідувач кафедри к.п.н., доцент

_____ Н.В. Дерев'янку

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до бакалаврської роботи

«Художньо-графічне рішення путівника «Стежками Хортиці»

Виконала: студентка 4 курсу,
освітньо-професійної програми
Графічний дизайн зі
спеціальності 022 Дизайн
Іванюта Анастасія Дмитрівна

Науковий керівник:

канд. пед. наук, доц. Дерев'янку Н. В.

Запоріжжя

2019

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка: 53 с., 3 табл, 17 джерел, 12 додатки.

Об'єкт дослідження: туристичний путівник як інформаційне рекламне поліграфічне видання.

Мета роботи: розробити художньо-графічне рішення путівника по визначним місцям Національного заповідника «Хортиця».

Методи дослідження: теоретико-аналітичні (аналіз літератури з теми дослідження); узагальнюючі (опис, синтез); інтерпретації (пояснення); мистецтвознавчі (аналіз аналогів); практичні (розробка путівника).

Сьогодні путівник є одним з поширених видів поліграфічної продукції, який виконує функцію інформування та реклами з метою залучення туристів для відвідування історичних місць. В путівнику відображена коротка інформація історичних місць заповідника. В процесі проектування путівника використовувалися результати досліджень і історичні матеріали дослідників, краєзнавців та істориків Запорізького краю. Основне призначення брошури – це опис маршрутів, для відвідування ключових історичних культурних місць, розташованих на території о. Хортиця.

Даний путівник призначений як для мешканців Запоріжжя, так і для гостей міста. Інформація, викладена в путівнику може бути використана для рекламних кроків з метою збільшення туристичної привабливості м. Запоріжжя.

ПУТІВНИК, БРОШУРА, ІНФОРМАЦІЙНЕ ВИДАННЯ, РЕКЛАМНА ПОЛІГРАФІЯ, О. ХОРТИЦЯ, ПАМ'ЯТКИ КУЛЬТУРИ, МАРШРУТИ.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ПУТІВНИК ЯК ПОЛІГРАФІЧНЕ РЕКЛАМНО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ВИДАННЯ	5
1.1. Історія розвитку інформаційної брошури	5
1.2. Історія становлення Національного заповідника «Хортиця»	7
1.3. Сучасний стан і тенденції розвитку брошури	11
1.4. Аналіз аналогів путівників.....	13
РОЗДІЛ 2. ХУДОЖНЬО-ГРАФІЧНЕ РІШЕННЯ ПУТІВНИКА «СТЕЖКАМИ ХОРТИЦІ»	21
2.1. Зміст та аргументація концепції путівника	21
2.2. Етапи створення рекламно-інформаційного видання	22
2.3. Економічна частина проектування та друку інформаційної брошури «Стежками Хортиці»	42
2.4. Заходи з безпеки життєдіяльності та протипожежної техніки в процесі проектування.....	44
ВИСНОВКИ	50
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	52
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Путівник, також провідник – друкована книга, електронний чи аудіовізуальний довідник, присвячений якомусь місту, музею, туристичному місцю тощо.

Сьогодні путівник є одним з найбільш поширених видів поліграфічної продукції. Розвиток технологій дозволяє розробляти та виготовляти путівники будь-яких форм, видів та розмірів. Невелика книжечка містить карту міста, інформацію про найбільш відомі туристичні об'єкти і сувенірні лавки, а також готелі, місця відпочинку, кафе, розклад громадського транспорту, клуби і т.д.

Саме тому темою бакалаврської роботи було обрано художньо-графічне рішення путівника «Стежками Хортиці», який забезпечить цікаву графічну візуалізацію острова Хортиця.

Об'єкт дослідження: туристичний путівник як інформаційне рекламне поліграфічне видання.

Мета роботи: розробити художньо-графічне рішення путівника по визначним місцям Національного заповідника «Хортиця».

Для досягнення мети були поставлені такі завдання:

- дослідити історію розвитку інформаційної брошури;
- вивчити та охарактеризувати історію Національного заповідника «Хортиця»;
- окреслити сучасний стан і тенденції розвитку путівників, особливості наповнення подорожніх записок та путівників;
- проаналізувати аналоги сучасних путівників.

Мета обумовлює розв'язання наступних задач:

- визначити художньо-естетичні та технологічні аспекти проектування рекламної брошури;
- розробити концепцію та створити ескізи за обраною темою;
- виконати ілюстративний ряд путівника в техніці акварелі;
- розробити конструкцію та структуру брошури;

– виконати візуалізацію значущих об’єктів острова Хортиця.

З часом інформація буквально губиться або втрачає актуальність через старіння. Тому путівник виконує функцію зберігання інформації про місцевість та є джерелом її популяризації. З огляду на тенденцію розвитку українського туризму в усіх його напрямках, зокрема велотуризму, актуальність цієї теми полягає в дослідженні путівника як практичного посібника для велотуриста, який як вид краєзнавчої літератури з’явився лише наприкінці минулого століття.

Структура бакалаврської роботи складається з теоретичної та практичної частини. Практична робота: проект та оригінал-макет путівника «Стежками Хортиці». Теоретична частина складається з реферату, вступу, двох основних частин, висновків, використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1. ПУТІВНИК ЯК ПОЛІГРАФІЧНЕ РЕКЛАМНО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ВИДАННЯ

1.1. Історія розвитку інформаційної брошури

Брошура, як і все інше, має свою власну історію походження. Саме слово «брошура» має французьке походження, рівно так само, як і слово «буклет». Вперше ці тонкі книжечки почали виготовлятися в роки Реформації, про що нам говорить його іншомовне походження. Популярним способом поширення інформації рекламні брошури стали вже під час Французької революції, коли їх використовували практично всі політичні сили. До них і сьогодні звертаються політичні партії для того, щоб пропагувати свої ідеї серед населення. Той, хто придумав рекламну брошуру, прекрасно розумів, що його повідомлення буде доставлено до безлічі тисяч людей, а тому такий спосіб досить ефективний для широких мас.

В результаті розвитку поліграфічної справи, виготовлення рекламних брошур, постійно удосконалювалося, при цьому суть самого друкарського виробу практично не змінювалася. Брошура і сьогодні залишається вигідним джерелом інформації, в який можна вмістити досить широке повідомлення. Таким чином, можливості використання цього джерела практично не обмежені. Саме тому всі країни пострадянського простору широко використовували цей спосіб поширення інформації, випускаючи брошури мільйонними тиражами, і роздаючи їх сотням тисяч людей, в незалежності від їх віку та гендерних особливостей [10].

Навіть не дивлячись на те, що пройшло чимало часу, і політичні сили давно змінилися, головне призначення рекламної брошури практично не змінилося. Єдиною відмінністю, яке сьогодні ми можемо спостерігати, стали цілі поширення і випуску брошур, які сьогодні набагато різноманітніше. Так, в наші дні брошури використовуються не тільки в політиці, а й для реклами самих різних послуг і товарів. Ми отримуємо ці невеликі книжечки поштою

ВИСНОВКИ

В ході виконання бакалаврської роботи була досягнута мета – створити сучасний путівник «Стежками Хортиця» для туристів і гостей нашого міста. Це було досягнуто шляхом створення ілюстрацій, фотографій, малюнків, піктограм, ескізів. Розробки композицій розворотів, та детальними розповідям про визначні місця заповідники.

Під час розробки бакалаврська робота була розділена на декілька етапів. Дослідивши історичні аспекти виникнення путівника, було помічено, що перший путівник існував ще 333 р. н. е. так званий «Бордоський путнік» і є дуже важливим для передачі інформації про туристичну подорож. Проведено аналіз аналогів, який показав, що ідея одних полягає в зрозумілій передачі інформації історичних місцях привабливих для відпочинку, ідея других полягає в вдалому поєднанні шрифтів з ілюстраціями, третіх – зображення карти та шляхів. Тому було прийнято рішення створити путівник, який надає важливу та цікаву інформацію, детальні відомості щодо розташування визначних місць о. Хортиця, а також розповідь проілюстровану фотографіями, малюнками, ескізами та графікою.

Наступним етапом став пошук стилю в якому були виконані ілюстрації. Для створення робіт використано акварельні фарби, які найкраще передають живописність природи заповідника. Також зроблено відрисовки предметів, та історичних пам'яток. Деякі виконувались у графічній векторній програмі, а деякі малювались на акварельному папері вручну, акварельними фарбами та кольоровими олівцями.

Ескізи сканувались, проходили корекцію в програмі Adobe Photoshop CS5 та експортувались до Adobe Illustrator CS6. Карта путівника зроблена у векторному зображенні.

Наступним етапом був пошук шрифтів для обкладинки та текстового наповнення сторінок. Вирішено використати шрифт BenguiatGothicСТТ для обкладинки, а для текстового наповнення сторінок BenguiatGothicСТТ.

Завершальним етапом було створення путівника та його оформлення в цілому. Дизайнерське оформлення путівнику було виконано за допомогою комп'ютерної програми Adobe Illustrator, Adobe InDesign.

Тому путівник виконує функцію зберігання інформації про місцевість та є джерелом її популяризації. З огляду на тенденцію розвитку туризму Запорізького краю, зокрема велотуризму, спроектований путівник «Стежками Хортиці» призначений як для мешканців Запоріжжя, так і для гостей міста. Інформація, викладена в путівнику може бути використана для рекламних кроків з метою збільшення туристичної привабливості м. Запоріжжя.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Божко Т.О. Художньо-образні засоби і прийоми дизайну туристичних путівників. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв*. 2018. № 4. С. 5-12
2. Даниленко В.Я. Дизайн України у світовому контексті художньо-проектної культури. Харків: ХДАДМ; Колорит, 2005. 244 с.
3. Дурняк Б. В. Видавничо-поліграфічна галузь України: стан, проблеми, тенденції, статистично-графічний огляд: моногр. / Б. В. Дурняк, А. М. Штангрет, О. В. Мельников. Львів : Укр. акад. друкарства, 2006. 274 с.
4. Завіруха Н.М. Безпека життєдіяльності. – К., 1999.
5. ДБН В.2.5–28 –2006. Інженерне обладнання будинків і споруд. Природне і штучне освітлення.
6. Запаско Я. П., Мацюк О. Я., Стасенко В. В. Початки українського друкарства. *Львів. акад. мистецтв*. Львів : «Центр Європи», 2000. 222 с.
7. Калашнікова О.А. Зображальний аспект візуальної мови графічного дизайну : автореф. дис. ... канд. наук з мистецтвознавства: 17.00.07. Х., 2011. 20 с.
8. Комп'ютерно-видавничі технології: навч. посіб. для студ. спец. вид.-полігр. справи / О. Г. Хамула ; Укр. акад. друкарства. Львів: УАД, 2007. (Ч. 1). 2007. 167 с. : іл., табл., бібліогр.
9. Машталір Р. М. Розвиток поліграфії на Україні : монографія / за ред. Р. М. Машталір, Ж. М. Ковба, М. Д. Феллер. Львів: Вища школа. Вид-во при Львів. ун-ті, 1974. 188 с.
10. Овчінніков В. С. Історія книги: становлення сучасного книгодрукарського мистецтва: навч. посіб. : у 3 кн. Львів : Укр. акад. друкарства, 2010. 356 с.

11. Поліграфія та видавнича справа: рос.-укр. тлумачний слов. / уклад. : Б. В. Дурняк, О. В. Мельников, О. М. Васишин, О. Г. Дячок. Львів: Афіша, 2002. 456 с.

12. Попов П. Друкарство: його початок і поширення в Європі (XV-XVI вв.) Укр. наук. ін-т книгознавства. — [Б. м.] : Держвидав України, 1925 — (Науково-популярна бібліотека книгознавства / за ред. Ю. О. Меженка; вип. 2). Бібліогр. в підряд. прим.

13. Розум О. Ф. Таємниці друкарства. Поліграфія: Минуле. Сучасне. Майбутнє. Київ: Техніка, 1980. 143 с.

14. Технологія набору та верстки: навч. посіб. / Д. В. Васишин, О. М. Васишин ; за ред. О. В. Мельникова. Львів : Укр. акад. друкарства, 2011. 272 с.

15. Тимошик М. Історія видавничої справи. Київ: Наша наука і культура, 2003. 496 с.

16. Чехман Я. І. Друкарське устаткування: підруч. / Я. І. Чехман, В. Т. Сенкус, В. П. Дідич, В. О. Босак. Львів : Укр. акад. друкарства, 2005. 468 с.

17. Супруненко В. Запорожский край. Популярная энциклопедия природных и исторических достопримечательностей, традиций и названий. Запоріжжя, Просвіта, 2006. 65 с.

Додаток А
Обкладинка путівника «Стежками Хортиці»

Рисунок 1.1 Обкладинка

Рисунок 1.2 Обкладинка

Додаток Б
Сторінки путівника «Стежками Хортиці»

Рисунок 2.1. Розворот путівника

Рисунок 2.2. Розворот путівника

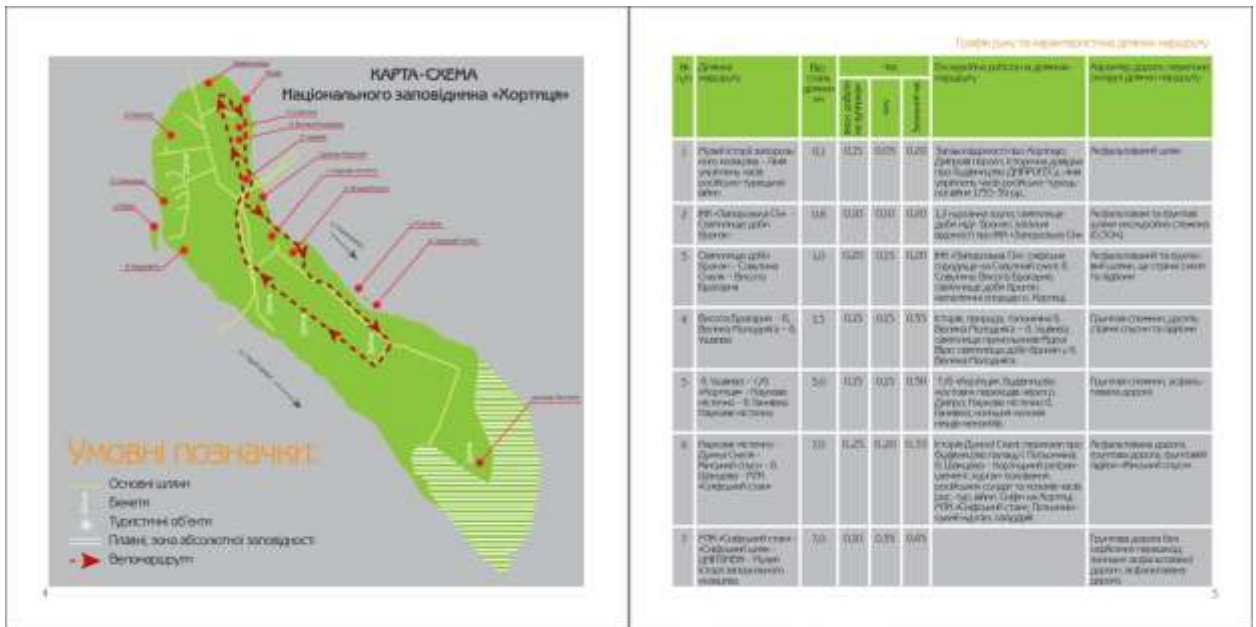

Рисунок 2.3. Розворот путівника, карта та таблиця

Рисунок 2.4. Розворот путівника

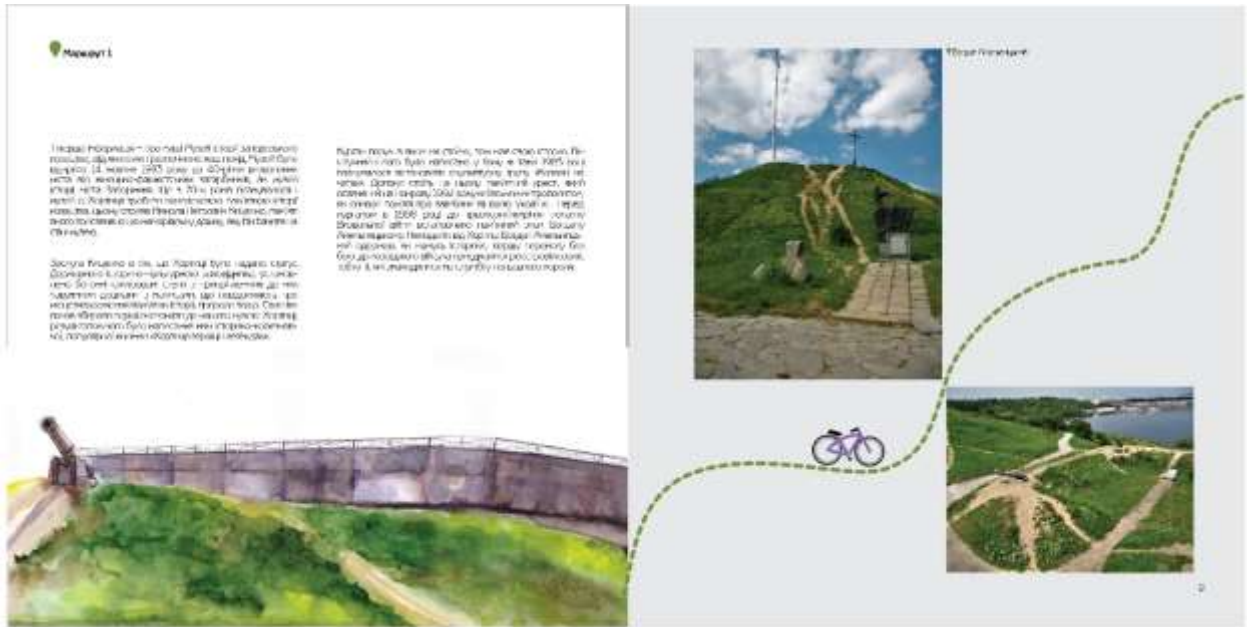

Рисунок 2.5. Розворот путівника

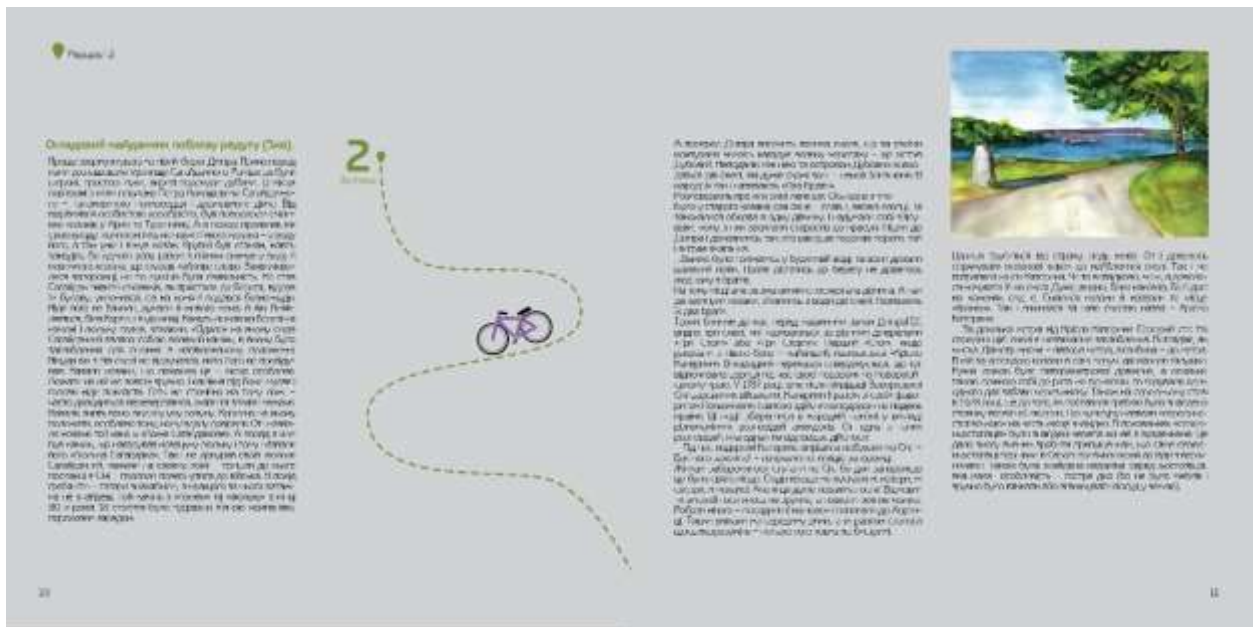

Рисунок 2.6. Розворот путівника

Рисунок 2.7. Розворот путівника

Рисунок 2.8. Розворот путівника

Рисунок 2.9. Розворот путівника

Рисунок 2.10. Розворот путівника

12. Південь

Паркун – пам'ятник козакам та російським солдатам 1755–1759рр. (5км)

1750 року російською армією розбито козацьку армію під керівництвом Миколи Топалого. Після цього до закарпатської області прибув полковник Григорій Потоцький, який був призначений командувачем військом на 12 років у район Ама. Топалого вбив на дорозі, був розбито полк козацької армії під керівництвом Григорія Потоцького. Після цього в 1759 році в Паркуні вбито Григорія Потоцького козаками. На місці його смері було встановлено пам'ятник. Завдяки цьому пам'ятнику в цьому місці було встановлено пам'ятник.

1750, частину російської армії та козацької армії, що воювали на території Паркуні, було розбито в битві біля села Паркуні на межі України. Після 1759 року в цьому місці було встановлено пам'ятник російським солдатам та козакам. Пам'ятник було встановлено в 1970 році. Пам'ятник було встановлено в 1970 році. Пам'ятник було встановлено в 1970 році. Пам'ятник було встановлено в 1970 році.

Навесні 1770 року в білоруському місті Гомелі в парку було встановлено пам'ятник російським солдатам та козакам. Пам'ятник було встановлено в 1970 році. Пам'ятник було встановлено в 1970 році. Пам'ятник було встановлено в 1970 році.

Рисунок 2.13. Розворот путівника

13. Південь

МТН «Слафійський степ»

На території національного історико-культурного заповідника «Слафійський степ» знаходяться пам'ятники козацької армії та російським солдатам. Пам'ятник було встановлено в 1970 році. Пам'ятник було встановлено в 1970 році. Пам'ятник було встановлено в 1970 році.

На території національного історико-культурного заповідника «Слафійський степ» знаходяться пам'ятники козацької армії та російським солдатам. Пам'ятник було встановлено в 1970 році. Пам'ятник було встановлено в 1970 році. Пам'ятник було встановлено в 1970 році.

На території національного історико-культурного заповідника «Слафійський степ» знаходяться пам'ятники козацької армії та російським солдатам. Пам'ятник було встановлено в 1970 році. Пам'ятник було встановлено в 1970 році. Пам'ятник було встановлено в 1970 році.

Рисунок 2.14. Розворот путівника

Додаток В
Проект бакалаврської роботи